

> Retouradres Postbus 24037 2490 AA Den Haag

De minister van Economische Zaken en Klimaat
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Staatstoezicht op de Mijnen

Bezoekadres

Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag

Postadres

Postbus 24037
2490 AA Den Haag

T 070 379 8400 (algemeen)
F 070 379 8455 (algemeen)

sodm@minez.nl
www.sodm.nl

Behandeld door

19 FEB 2019

Datum

Betreft Advies over ambtshalve aanpassing van de instemming met het
winningsplan Heiligerlee

Ons kenmerk

19039675 / ADV-06

Uw kenmerk

-

Bijlage(n)

-

Excellentie,

Bij Winschoten wint Akzo Nobel Salt B.V. (verder: Akzo Nobel, maar thans opererend onder de naam Nouryon) zout door het creëren van grote cavernes in de zout-diapier aldaar. Akzo Nobel doet dit sinds 1954, maar opereert op dit moment op basis van een winningsplan waarmee is ingestemd in 2009. Het grootste deel van de winning zoals beschreven in het winningsplan is reeds gerealiseerd. Akzo Nobel plant momenteel de aanleg van de laatste caverne die onder het huidige winningsplan valt (HL-N).

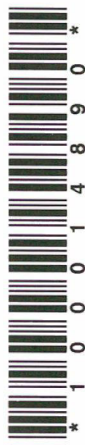
Ik adviseer u op grond van artikel 36, derde lid, van de Mijnbouwwet (hierna: Mbw) uw instemming met het vigerend winningsplan aan te passen. Het doel van de aanpassing is de aanleg van de nieuwe caverne HL-N op te schorten.

Op grond van artikel 36, derde lid, in samenhang met het eerste lid, van de Mbw kunt u uw instemming met een vigerend winningsplan intrekken, of nadere voorschriften stellen, indien dat gerechtvaardigd wordt door gewijzigde inzichten inzake de veiligheid voor omwonenden of het voorkomen van schade aan gebouwen of infrastructurele werken.

Ik ben van mening dat door gewijzigde omstandigheden en inzichten de belangen van veiligheid en het voorkomen van schade in het geding zijn indien Akzo Nobel de caverne HL-N aanlegt. Akzo Nobel heeft op grond van de gewijzigde omstandigheden en inzichten nog geen goede methode om de cavernes uiteindelijk veilig, zonder schade te veroorzaken, te verlaten. Daarom concludeer ik dat de belangen van veiligheid en het voorkomen van schade niet geborgd zijn.

Achtergrond

In 2009, ten tijde van uw instemming met het vigerende winningsplan, was het wetenschappelijk oordeel dat de cavernes goed onder druk af te sluiten waren. Omdat door middel van langzame permeatie op gecontroleerde wijze de caverne over een zeer lange periode steeds kleiner zou worden en uiteindelijk stabiliseren, was sprake van een gecontroleerd beëindigen van de activiteiten.

Wijziging van omstandigheden en inzichten

In april 2018 heeft een incident bij de zoutoperator Nedmag in de omgeving van Veendam geleid tot nieuwe inzichten omtrent de lange termijn stabilisatie op hoge druk. Bij dit incident is er hoogstwaarschijnlijk een scheur in het dak van de caverne ontstaan bij een veel lagere druk in de caverne dan voorheen voor mogelijk werd gehouden. Bij dit incident zijn er grote hoeveelheden pekels en mogelijk diesel naar ondiepere lagen gestroomd. Het zorgt voor extra, en veel sneller optredende, bodemdaling dan was voorspeld. De extra bodemdaling ontstaat doordat de caverne helemaal leeg moet worden geproduceerd waarbij er zo min mogelijk met pekels gevulde ruimte achterblijft in de diepe ondergrond. Door dit incident is het duidelijk geworden dat de voorziene langzame permeatie en leeglopen van een caverne na afsluiting niet het enig mogelijke scenario is. Een meer plotselinge doorbraak uit het dak van de caverne is een reële optie gebleken. Zo'n doorbraak zou leiden tot significant meer bodemdaling, en de daaraan gerelateerde schade, dan nu is voorspeld in het vigerende winningsplan.

Akzo Nobel werkt al enige tijd aan sluitingsplannen voor een aantal cavernes op het Winschoten terrein. De moeizame voortgang van dit proces en de beoordeling van tussenresultaten, noden mij nu tot het uitbrengen van dit advies. Er ligt op dit moment geen gedetailleerd sluitingsplan met een goed onderbouwde analyse, waarin wordt aangetoond dat het gecontroleerde scenario, met weinig gevolgen voor de omgeving, waarschijnlijk is. Ook is er geen zicht op een snelle totstandkoming van zo'n plan.

Er is een situatie ontstaan waarvan we niet weten hoe we er op de lange termijn mee om moeten gaan. De grote zoutcavernes zoals die zijn ontwikkeld bij Heiligerlee kunnen derhalve tot onwenselijke en potentieel gevaarlijke situaties leiden. Er is geen sprake van duurzaam afsluiten, zodat de cavernes mogelijk voor zeer lange tijd bewaakt moeten blijven. Zo lang dit het geval is, dient ter bescherming van de belangen bedoeld in artikel 36, eerste lid, van de Mbw geen extra caverne te worden aangelegd.

Conclusie

Gelet op de bovenstaande gewijzigde omstandigheden en inzichten, adviseer ik u om op grond van artikel 36, derde lid, van de Mbw uw instemming met het vigerend winningsplan aan te passen. Het doel van de aanpassing is de aanleg van de nieuwe caverne HL-N op te schorten of uit de huidige instemming te halen.

Zonder strategie over het veilig verlaten van de restanten, zonder een goed plan hoe op de lange termijn om te gaan met wat er in de omgeving achterblijft, is het niet verantwoord om extra cavernes te doen ontstaan. U heeft verschillende opties om dit te voorkomen, en ik adviseer u van die mogelijkheid gebruik te maken.

Uiteraard zijn ik en mijn medewerkers bereid bovenstaande verder toe te lichten.

Hoogachtend,

B.D. Goense, MSc
Directeur Ondergrond en Boren